

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 16.03.2026 г.			
111.	06.03.2026 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Справка за обобщените параметри на предприятието, което подава Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 на ЗМСП (Приложение 4.1) само при свързани предприятия ли се попълва или е за всички на етап договаряне? Благодаря</p>	<p>Справката за обобщени параметри на предприятието, което подава Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 на ЗМСП (Приложение 4.1), се представя на етап договаряне от всички одобрени за финансиране кандидати, с изключение на независимите предприятия.</p> <p>Справката следва да е изготвена въз основа на данните на предприятието-кандидат за последните 2 (две) приключени финансови години към датата на деклариране. В Справките следва да бъдат посочени годините, за които се отнасят вписаните данни.</p> <p>В случай че данните в представените справки за последните 2 (две) приключени финансови години не потвърждават статуса (категорията) на предприятието, се представят и справки за предходните 2 (две) последователни финансови години, в които кандидатът запазва своите параметри по чл. 3 от ЗМСП, без промяна.</p>
112.	06.03.2026 г.	<p>Уважаеми госпожи и господа,</p> <p>във връзка с процедура BG16RFPR001-1.010 „Нови модели в производството от страна на МСП“, молим за Вашето разяснение по следния въпрос:</p> <p>В случай че един патент за изобретение се притежава от две юридически лица, допустимо ли е едно от тях да кандидатства по процедурата?</p> <p>В този случай следва ли да се предоставят допълнителни документи от страна на второто юридическо лице?</p> <p>Благодаря, предварително!</p>	<p>Условията за кандидатстване по настоящата процедура не съдържат такова ограничение и в тази връзка посоченото в запитването би било допустимо при спазване на всички останали изисквания и условия по процедурата.</p> <p>Следва да имате предвид, че доколкото новият модел по своята същност представлява иновация на ниво предприятие, при внедряването му кандидатът не трябва да нарушава чужди права върху интелектуална собственост. Ненарушаването на чужди права върху интелектуална собственост се декларира с раздел „Декларация за ненарушаване на чужди права върху интелектуална собственост“ към Декларацията при кандидатстване (Приложение 2). В случай на одобрение на проекта, Декларацията при кандидатстване (Приложение 2) става неразделна част от АДПБФП. В случай че по време на или след изпълнението на проекта възникне съдебен спор, касаещ правата върху интелектуална собственост върху новият модел, въведен в предприятието чрез проекта по настоящата процедура, то всички съдебни и произтичащи от съдебния спор разходи се поемат от съответния бенефициент. В случай че съдебният спор приключи с влязло в сила съдебно решение за нарушаване на право върху интелектуална</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>собственост от страна на бенефициента, то той е длъжен да възстанови предоставените по настоящата процедура средства със съответната законна лихва.</p> <p>Допълнително, в контекста на критерий I.1 “Степен на защита на въвеждания по проекта нов модел“ от техническата и финансова оценка на проектните предложения и съгласно изискванията посочени в Приложение 6 „Критерии и методология за оценка на проектните предложения“, обръщаме внимание, че за целите на настоящата процедура като „първоначален заявител“ и „притежател“ ще се приемат САМО юридическото лице-кандидат или неговият мажоритарен собственик, като кандидатът/неговият мажоритарен собственик следва да е вписан към датата на кандидатстване в съответните регистри като притежател/заявител на съответните права върху индустриална собственост.</p> <p>В заключение, изискуемите по процедурата документи са посочени в т. 24. „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“ от Условието за кандидатстване, като съгласно информацията там и доколкото разходите ще се възстановяват само на предприятието-кандидат и то ще сключи договор по процедурата, не е необходимо да бъдат представяни документи на съпритежателите на права по върху интелектуална собственост.</p> <p>Съгласно националното законодателство в тази област, в случай на съпритежание на един обект на ИС от повече от едно лица, той може да се използва от всеки съпритежател в пълен обем, стига между тях да не е уговорено друго.</p>
113.	06.03.2026 г.	<p>Уважаеми госпожи и господа,</p> <p>във връзка с процедура BG16RFPR001-1.010 „Нови модели в производството от страна на МСП“, молим за Вашето разяснение по следния въпрос:</p> <p>Ако дружеството е в процес на изпълнение на проект по процедура „Разработване на иновации“, може ли с настоящата процедура да кандидатства за внедряването на новия продукт?</p> <p>Ако дружеството е кандидатствало по процедура „Зелени и цифрови партньорства за интелигентна трансформация“, може ли с настоящата процедура да кандидатства за внедряването на</p>	<p>Процедурата не поставя подобни ограничения, като обръщаме внимание, че недопустими по нея са дейности и разходи, които вече са финансирани от други публични източници, включително и от цитираните в запитването процедури.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		новия продукт, след изпълнение на дейностите по процедурата за зелени и цифрови партньорства? Благодаря, предварително!	
114.	07.03.2026 г.	Здравейте, Моля да потвърдите, че две предприятия със собственост повече от 50% от едни и същи ФЛ – едното с дейност производство на сладкарски изделия, а другото с дейност търговия с морска храна и рибни продукти – не се водят свързани предприятия? Благодаря	<p>Информацията в запитването Ви не е достатъчна за предоставянето на категоричен отговор относно липсата или наличието на свързаност между двете предприятия по смисъла на Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП).</p> <p>Въпреки това уточняваме, че ако две или повече предприятия осъществяват помежду си някое от отношенията по чл. 4, ал. 5 от ЗМСП (относно свързаните предприятия), чрез физическо лице или група от физически лица, които действат съвместно, се считат също за свързани предприятия, ако извършват своята дейност или част от нея на същия съответен пазар или вертикално свързани пазари.</p> <p>В тази връзка и само въз основа на наличната информацията не може да се прецени еднозначно дали двете предприятия извършват своята дейност или част от нея на същия съответен пазар или на вертикално свързани пазари (като се имат предвид определенията за „вертикално свързани пазари“ съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на ЗМСП, а за „съответен пазар“ – и съгласно § 1, т. 15 от Допълнителните разпоредби на Закона за защита на конкуренцията).</p> <p>Окончателно становище относно липсата или наличието на свързаност може да бъде предоставено само от страна на екипа по договаряне, който ще разполага с цялата необходима информация/документи за съответните предприятия.</p> <p>В допълнение, с оглед коректно определяне на отношенията на свързаност и/или партньорство с други предприятия, и респективно на категорията на кандидатите, можете да се запознаете и с Указанията за попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП (Приложение 3 от документите за информация към Условията за кандидатстване).</p>
115.	07.03.2026 г.	Здравейте, Във връзка с ИСИС „Технологии за ефективно използване на ресурсите, за намаляване съдържанието на опасни вещества, за използване на алтернативни суровини и материали, за	Моля да се запознаете с отговор на въпрос № 85.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		удължаване живота на продуктите и използването им в други производства и услуги“ – производството на хартиени опаковки, които са заместител на пластмасовите, би ли се приело като използване на алтернативни суровини, заместващи опасните пластмаси? Благодаря	
116.	09.03.2026 г.	<p>Уважаеми експери,</p> <p>Моля ви за вашето становище и разяснения по следните въпроси:</p> <p>1. Според определенията по процедурата "Нов модел, свързан с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или представяне на услуги, представляват дейности, които превръщат суровините в стоки или услуги..."</p> <p>Въвеждането на нов/подобрен бизнес процес в областта на опаковането на продукт ще се разглежда ли като нов модел, свързан с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки?</p> <p>За целите на въпроса, даваме пример с предприятие, произвеждащо сладкарски изделия (т.е. продуктът представлява храна, опаковките не се произвеждат от предприятието-кандидат, а се доставят от външна фирма).</p> <p>Самите суровини на предприятието представляват например брашно, захар, мляко, какао, но опаковъчния процес и опаковките са необходими за превръщането на стоката в завършен продукт, готов за комерсиализация.</p> <p>2. Индикатор "Иновации на МСП, извършвани в МСП"</p> <p>Съгласно Приложение 8 този индикатор е приложим за "предприятия, чиито проекти са насочени към въвеждане на нов модел, който е собствена разработка."</p> <p>...както и "Новият модел, собствена разработка, следва да е разработен вътрешно от подкрепяното предприятие, а не в резултат на дейности, извършени от други предприятия или</p>	<p>1. Следва да имате предвид, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на Условието за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството и допустимостта на конкретно проектното предложение. В тази връзка, окончателното решение относно оценката на проектните предложения, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация.</p> <p>Отговорност на кандидата е отчитайки спецификите както на извършваната от него дейност и отделните етапи/процеси от нея, така и тези на новия модел, който предвижда да въведе чрез проекта, да определи дали същият отговаря на посочените в Условието за кандидатстване определения и изисквания, да определи вида му и да представи във Формуляра за кандидатстване необходимата информация и обосновка в потвърждение на избора си.</p> <p>В допълнение, моля да се запознаете с отговор на въпрос № 100.</p> <p>2.1. В случай че проектното предложение е насочено към въвеждане на нов модел, който е собствена разработка, индикатор „Иновации на МСП, извършвани в МСП“ следва да бъде избран в съответния раздел от Формуляра за кандидатстване, Обръщаме внимание, че в Приложения 8 са посочени и документите, които следва да бъдат представени при отчитане на индикатора на етап изпълнение на проекта, в потвърждение на това, че въвежданият нов модел е собствена разработка на кандидата.</p> <p>Следва да имате предвид, че непосочването на горесцитирания индикатор не води автоматично до присъждане на „0“ точки по критерий I.1 „Степен на защита на въвеждания по проекта нов модел“ от техническата и финансова оценка. Съгласно информацията, посочена в Приложение 6, проектното предложение няма да получи точки по този критерий, когато въвежданият по проекта нов модел не е защитен с</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>други изследователски организации, вкл. разработване на софтуер, отговарящо на посочените изисквания."</p> <p>Въпрос 1: Ако този индикатор не е отбелязан от предприятие-кандидат, то това означава ли, че проектното предложение ще получи задължително 0 точки по критерии 1. Степен на защита на въвеждания по проекта нов модел?</p> <p>Въпрос 2: Ако ПП включва закупуване едновременно на хардуер и софтуер, като са спазени всички изисквания на процедурата, и новият модел, представляващ нов процесов модел е защитен с полезен модел (включващ комбинацията от хардуер и софтуер), то ще бъде ли приложимо маркирането на въпросния индикатор, ако софтуерът не е собствена разработка на кандидата, но процесовият модел като комбинация от технологични решения е разработен от предприятието и е защитен с полезен модел?</p> <p>Въпрос 3: Моля да потвърдите, че отбелязването на този индикатор не изисква бенефициентът да бъде разработчик на оборудването или машините, закупени по проекта, а че под „нов модел, собствена разработка“ може да се разбира и нов процесов модел, разработен и внедрен в предприятието и защитен с полезен модел, който изисква закупуване на определен вид оборудване/машини.</p> <p>3. Проект, попадащ в код 72 Научноизследователска и развойна дейност</p> <p>Съгласно УК, код на икономическа дейност 72. Научноизследователска и развойна дейност не са сред недопустими за подпомагане по процедурата.</p> <p>Съгласно Приложение 10 "Нов модел, свързан с производство на нови или подобрени стоки и/или услуги (нов продуктов модел), които значително се различават от предишните стоки и/или услуги, предлагани от предприятието, и които могат да бъдат въведени на пазара."</p>	<p>някой от посочените по него документи (патент, полезен модел, промишлен дизайн, авторско право).</p> <p>Обръщаме внимание, че във връзка с оценката по критерия, за целите на процедурата като „първоначален заявител“ и „притежател“ ще се приемат САМО юридическото лице-кандидат или неговият мажоритарен собственик. Допълнително, под „първоначален заявител“ се разбира лицето, което първоначално е подало заявката за съответния обект на индустриална собственост. В случаите, когато, на който и да е етап от процеса по регистрация, правата върху съответния обект на индустриална собственост са били прехвърлени на кандидата, то той не е „първоначален заявител“.</p> <p>Обръщаме внимание и че кандидатът/неговият мажоритарен собственик следва да е вписан към датата на кандидатстване в съответните регистри като притежател/заявител на съответните права върху индустриална собственост.</p> <p>Следва да имате предвид, че в случай че по проекта са заявени разходи за придобиване/ползване на права върху интелектуална собственост, съответните права няма да бъдат взети предвид при оценката по настоящия критерий.</p> <p>2.2. В описаната в запитването хипотеза и в случай, че новият модел като цялостно решение, разработено от предприятието е защитено като полезен модел, индикаторът следва да бъде избран от кандидата в рамките на Формуляра за кандидатстване.</p> <p>2.3. Разбирането по Въпрос 3 е коректно.</p> <p>3.1. За да може да бъде въведена на пазара една стока/услуга, същата следва да е:</p> <ul style="list-style-type: none"> - готова за продажба; - да може да бъде предложена на клиенти; - предприятието да може да започне реална комерсиализация (продажби, доставки, пускане в търговската мрежа). <p>3.2. Да, възможно е, като друг пример може да е магазин за детски стоки, който познавайки добре пазара и нагласите на клиентите си, решава да започне собствено производство на здравословни детски сладкарски изделия.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>Въпрос 1: Раздел 72 включва три типа разработки - фундаментални изследвания, приложни изследвания, експериментални разработки. Могат ли резултатите от такива дейности да се разглеждат като продукти или услуги, които могат да бъдат въведени на пазара, предвид спецификата на научноизследователската дейност?</p> <p>Въпрос 2: Възможно ли е за значително различаващи се нови продукти или услуги да се разглеждат такива, които са свързани с досегашната дейност на предприятието, но представляват нов тип услуга или продукт?</p> <p>Пример: медицински център предоставя профилактични и диагностични услуги, свързани с очното здраве. В рамките на проект по настоящата процедура, реализиран в код 72 НИРД, предприятието планира да извършва научни изследвания, свързани с очното здраве. Резултатът от новата дейност ще са резултати, анализи, разработки и проучвания, които могат да се пласират на пазара като нов продукт/услуга, например чрез лицензиране.</p> <p>Следва ли подобна дейност да се разглежда като нов продукт/услуга (нов продуктов модел), който значително се различава от досегашните услуги на предприятието, съгласно определенията и изискванията на програмата?</p> <p>Благодарим ви!</p>	<p>3.3. В конкретната описана в запитването хипотеза следва да се прецени дали съответната услуга ще бъде готова за въвеждане на пазара и предоставяне на потенциалните потребители, което съгласно т. 13.1 от Условието за кандидатстване е част от изискванията, на които следва да отговаря новия модел, въведен по проекта.</p> <p>Обръщаме внимание, също така, че съгласно информацията в запитването не може да бъде представено категорично становище дали описаната нова дейност би могло да се разглежда като нов продуктов модел.</p> <p>В заключение, обръщаме внимание, че окончателното решение относно оценката на проектните предложения, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация.</p>
117.	09.03.2026 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Възможно ли е по процедурата да се заяви въвеждане на нови продуктови модели в два различни икономически кода на дейност? Ако отговорът е положителен, то кой код следва да се посочи като водещ в ИСУН?</p> <p>Също така, в раздел 9. Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение, точка 3. Описание на дейността, за която кандидатът заявява подкрепа по</p>	<p>По процедурата е допустимо кандидатът да заяви подкрепа само за една икономическа дейност, като четиризначният код на тази икономическа дейност (кодът на проекта) трябва задължително да бъде посочен в раздел „Е-декларации”, поле „Код на проекта по КИД-2025 на НСИ” от Формуляра за кандидатстване, като кандидатите носят отговорност за правилното му определяне.</p> <p>Обръщаме внимание, че е приета нова версия на Класификацията на икономическите дейности – версия 2025 (КИД-2025) на Националния статистически институт (НСИ) (Приложение 12.2), която заменя КИД-2008 (Приложение 12.1). С КИД-2025 са</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>процедурата, както и обосновка за приложимостта на въвеждания по проекта нов модел в рамките на тази дейност е посочено, че кандидатът трябва да даде "обосновка по отношение на това как въвежданият по проекта нов модел ще се реализира/използва в рамките на така описаната от Вас дейност, която ЗАДЪЛЖИТЕЛНО следва да съответства на посочения код на проекта в раздел „Е-Декларации“, поле „Код на проекта по КИД-2025 на НСИ“ от Формуляра за кандидатстване."</p> <p>Моля да уведомите къде се намира полето „Код на проекта по КИД-2025 на НСИ“ във формуляра за кандидатстване.</p> <p>Благодаря!</p>	<p>въведени промени в икономическите дейности на ниво сектори, раздели, групи, както и класове (четиризначни кодове на икономическите дейности) спрямо КИД-2008. Затова на кандидатите се препоръчва да се запознаят внимателно с новата версия на КИД-2025, включително с Кодовата таблица на преход между КИД-2008 и КИД-2025. При необходимост от допълнителна информация, кандидатите могат да се обърнат към НСИ, както и да се запознаят с Методологичните бележки във връзка с определянето на код на икономическа дейност съгласно КИД-2025 (Приложение 12.2).</p> <p>Четиризначният код на икономическата дейност, за която кандидатът заявява подкрепа (кодът на проекта), трябва задължително да бъде посочен в раздел 11 „Е-декларации“ от Формуляра за кандидатстване, поле „Информация за код на проекта по КИД-2025 на НСИ“.</p>
118.	09.03.2026 г.	<p>Уважаеми експерти,</p> <p>Моля ви за разяснение по следния въпрос:</p> <p>Според УК по процедурата:</p> <ul style="list-style-type: none"> · с цел гарантиране в максимална степен спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, по процедурата няма да се подкрепят: iii) дейностите и активите, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци и заводи за механично-биологично третиране; · не се подпомагат дейности по извършване на инвестиции за увеличаване на капацитета на съоръжения за третиране на остатъчни отпадъци, с изключение на инвестициите в технологии за оползотворяване на материали остатъчни отпадъци за целите на кръговата икономика; <p>Въпрос: Бихме искали да получим разяснение относно допустимостта на инвестиция в технологично оборудване за термично третиране/изгаряне на опасни биологични отпадъци (напр. медицински отпадъци от лечебни заведения), при което се извършва оползотворяване на отделената енергия, при спазване на всички останали изисквания по процедурата.</p>	<p>С цел гарантиране в максимална степен спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, по процедурата не са допустими дейности и активи, свързани с инсталации за изгаряне на отпадъци.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>Предвид факта, че за този тип отпадъци поради тяхната специфична природа и изискванията за безопасност не съществуват технологични решения за материално рециклиране и те не могат да бъдат включени в класически модели на кръгова икономика, а единственият възможен начин за тяхното оползотворяване е чрез контролирано термично третиране с производство на енергия, може ли подобна инвестиция да се разглежда като технология за оползотворяване на остатъчни отпадъци, насочена към намаляване на количеството отпадък и към оползотворяване на енергийния потенциал на отпадъка?</p> <p>Инвестицията няма да възпрепятства прехода към кръгова икономика съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2021/1060, тъй като, както е описано, тези отпадъци не могат да е оползотворат по друг начин.</p> <p>В този контекст бихме искали да уточним дали подобна инвестиция би могла да бъде допустима по процедурата, въпреки ограничението относно инсталациите за изгаряне на отпадъци, предвид специфичния характер на медицинските отпадъци и липсата на други технологични решения за тяхното оползотворяване.</p> <p>Благодарим ви! С уважение.</p>	
119.	09.03.2026 г.	<p>Уважаеми експерти, Моля за разяснения по следните определения по процедурата. Съгласно Приложение 10: "нов модел, въвеждан в предприятието следва да се разбира иновация на ниво предприятие, която е свързана с производство на нови или подобрени стоки и/или услуги, или е свързана с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги (или комбинация от двете).</p>	<p>1., 2., 3. и 3.1. В т. 13.1 от Условието за кандидатстване е записано, че новият модел, въвеждан в предприятието, следва да представлява въвеждане на иновация в дейността му. Допълнително е уточнено, че за целите на процедурата Управляващият орган стъпва на основните характеристики на определението за иновация съгласно Наръчника от Осло 2018 (Oslo Manual 2018: Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation, 4th Edition, OECD/Eurostat (2018), © OECD, European Union, 2018).</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>За да отговаря на така посоченото определение, новите или подобрени стоки, услуги и/или бизнес процеси, следва ЗНАЧИТЕЛНО да се различават от предишните стоки, услуги и/или бизнес процеси на предприятието..."</p> <p>Същевременно: "Подобрените стоки и/или услуги са произвеждани/предлагани такива от предприятието, които притежават значителни подобрения на една или повече характеристики или експлоатационни спецификации. Това включва добавяне на нови функции или подобрения на съществуващите функции или на потребителската полезност. Съответните функционални характеристики включват качество, технически спецификации, надеждност, дълготрайност, икономическа ефективност по време на употреба, достъпност, улеснение, използваемост и удобство за потребителя. Новите продуктови модели не е необходимо да подобряват всички функции или експлоатационни спецификации. Подобряването или добавянето на нова функция може също да се комбинира със загуба на други функции или спад в някои експлоатационни спецификации."</p> <p>1. Моля ви да поясните как подобрен продукт едновременно трябва ЗНАЧИТЕЛНО да се различава от предишните, но може и да бъде с една подобрена експлоатационна характеристика.</p> <p>2. Моля ви да разясните при какви условия/критерии един продукт/стока/услуга ще се разглежда като Нов модел, свързан с производство на нови стоки и/или услуги (нов продуктово модел).</p> <p>2.1. Задължително ли е новият продукт/стока да бъде в различен код на икономическа дейност?</p> <p>2.2. Ще се разглежда ли като нов модел, свързан с производство на нова стока, ако предприятие започне на произвежда продукт от същия икономически код, но абсолютно нов за портфолиото си?</p>	<p>Във връзка с посоченото, предоставените в процедурата определения за „нов модел“ са възприети от определенията за „иновация“, съгласно Наръчника от Осло 2018.</p> <p>В същата т. 13.1 от Условието за кандидатстване е посочено, че:</p> <ul style="list-style-type: none"> - под нов модел, свързан с производство на нови стоки и/или предоставяне на нови услуги, се разбират стоки/услуги, които предприятието до момента не е произвеждало, и - под нов модел, свързан с производство на подобрени стоки и/или предоставяне на подобрени услуги, се разбират стоки/услуги, които вече са произвеждани/предлагани от предприятието, но които притежават значителни подобрения на една или повече характеристики или експлоатационни спецификации, като това включва добавяне на нови функции или подобрения на съществуващите функции или на потребителската полезност. <p>Видно от гореизложеното, изпълнението на което и да е от посочените две условия за нови/подобрени стоки/услуги, ще доведе до съответствие с изискването същите значително да се различават от предишните стоки и/или услуги, предлагани от предприятието, и биха отговорили на определението за „нов модел“ по процедурата.</p> <p>Отговорност на кандидата е, съгласно спецификите на осъществяваната от него дейност и дадените определения и информация в Условието за кандидатстване по процедурата, да прецени доколко новият модел, въвеждан в предприятието, ще притежава нови или значително подобрени една или повече характеристики спрямо съществуващите до момента.</p> <p>2.1. и 2.2. Условието за кандидатстване по процедурата не поставят изискване, в случай че чрез проектът се въвежда в предприятието нов модел, свързан с производство на нови стоки и/или предоставяне на нови услуги, същите да бъдат в различен код на икономическа дейност.</p> <p>Моля, запознайте се внимателно с Условието за кандидатстване и приложенията към тях по процедурата.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>3. Моля ви да разясните при какви условия/критерии един продукт/стока/услуга ще се разглежда като Нов модел, свързан с производство на ПОДОБРЕНИ стоки и/или услуги (нов продуктово модел).</p> <p>3.1. Моля да разясните как един продукт може да бъде подобрен и същевременно с това ЗНАЧИТЕЛНО различаващ се.</p> <p>4. Моля ви да разясните при какви условия/критерии един бизнес процес ще се разглежда като Нов модел, свързан с нов бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги (нов процесов модел).</p> <p>5. Моля ви да разясните при какви условия/критерии един бизнес процес ще се разглежда като Нов модел, свързан с подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги (нов процесов модел).</p> <p>5.1. Моля да разясните как един подобрен процес може да бъде с една добавена функция и същевременно ЗНАЧИТЕЛНО различаващ се от предходните процеси.</p> <p>Благодаря.</p>	<p>4. Съгласно информацията, представена в т. 13.1 от Условието за кандидатстване, нов модел, свързан с нов бизнес процес, представлява такъв, който до момента не е бил осъществяван от предприятието.</p> <p>5. и 5.1. Съгласно информацията, представена в т. 13.1 от Условието за кандидатстване, по отношение на новите модели, свързани с подобрен бизнес процеси за производство на стоки и/или предоставяне на услуги, задължително следва да е налице една или повече от една нови функции на съответния бизнес процес, които значително се различават от тези на предишните бизнес процеси, въведени в организацията на дейността на предприятието.</p> <p>Моля, запознайте се внимателно с Условието за кандидатстване и приложенията към тях по процедурата.</p>
120.	10.03.2026 г.	<p>Имам въпрос относно допустимостта и приоритетността на икономическа дейност по процедурата „Нови модели в производството от страна на МСП“.</p> <p>Потенциален кандидат е медико-диагностична лаборатория, което е средно предприятие. Основната икономическа дейност на дружеството е КИД 8690 – „Други дейности по хуманно здравеопазване“.</p> <p>Дружеството разполага с мрежа от лаборатории на различни места в страната – София, Варна, Гоце Делчев, Пловдив, Кресна, Разлог, Сандански, Благоевград, Шумен, Търговище, Добрич, Игнатиево, Велико Търново, Пазарджик, Раковски, Хисаря, Сопот, Карлово, Брезово и гр. Баня.</p>	<p>- Националните приоритетни сектори (раздели и кодове), идентифицирани в Националната стратегия за малките и средни предприятия 2021-2030 г. (НСМСП 2021-2030), са изрично посочени в Приложение 16 към Условието за кандидатстване.</p> <p>За да бъдат присъдени точки на проектното предложение по критерий Ш.2 „Приоритизация съгласно Националната стратегия за малките и средните предприятия 2021-2030 г.“ от техническата и финансова оценка, следва икономическата дейност, в рамките на която ще се реализират/предлагат на пазара продуктите/услугите, резултат от въвеждания по проекта нов модел (кода на проекта), да попада в определените национални приоритетни сектори съгласно НСМСП 2021-2030.</p> <p>Обръщаме внимание също така, че икономическата дейност, за която се кандидатства е тази, в рамките на която въвежданият по проекта нов модел ще се реализира/предлага на пазара (стока/услуга). Тази дейност се определя съгласно приетата нова версия на</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>В тази връзка бих искала да задам следните въпроси:</p> <p>Счита ли се КИД 8690 – „Други дейности по хуманно здравеопазване“ за приоритетна икономическа дейност по процедурата, предвид че попада в категорията „Специализация в сектори извън обхвата на настоящата стратегия (НСМСП)“, или се третира като неприоритетна дейност при оценката?</p> <p>Ако дейността е допустима, в рамките на кои тематични области на ИСИС би могла да бъде позиционирана?</p> <p>В случай че предприятието има обекти както в София-град, така и в региони извън Югозападния регион, допустимо ли е мястото на изпълнение на проекта да бъде определено в една от лабораториите извън ЮЗР, като съответно се приложи максималният интензитет на помощта за средни предприятия извън ЮЗР (60%)?</p> <p>Благодаря предварително за разясненията.</p>	<p>Класификацията на икономическите дейности на НСИ (КИД-2025) - Приложение 12.2 и именно тя следва да бъде посочена в раздел „Е-Декларации“, поле „Код на проекта по КИД-2025 на НСИ“ от Формуляра за кандидатстване.</p> <p>С КИД-2025 са въведени промени в икономическите дейности на ниво сектори, раздели, групи, както и класове (четиризначни кодове на икономическите дейности) спрямо КИД-2008. Затова на кандидатите се препоръчва да се запознаят внимателно с новата версия на КИД-2025, включително с Кодовата таблица на преход между КИД-2008 и КИД-2025.</p> <p>В тази връзка, напр. посоченият в запитването код 86.90 „Други дейности по хуманно здравеопазване“ съгласно КИД-2008, вече не съществува в новия КИД-2025 като отделен четиризначен цифров код, а има код 86.9 „Други дейности по хуманно здравеопазване“, който включва в себе си няколко различни четирицифрови кодове. Възможно е да са налице и промени по отношение на дейностите, които обхващат посочените кодове.</p> <p>В тази връзка, при необходимост от допълнителна информация относно правилното определяне на кода, кандидатите могат да се обърнат към НСИ, както и да се запознаят Методологичните бележки във връзка с определянето на код на икономическа дейност съгласно КИД-2025 (Приложение 12.2).</p> <p>Обръщаме внимание, че код 86.9 „Други дейности по хуманно здравеопазване“ съгласно КИД-2025 на НСИ не попада сред определените национални приоритетни сектори съгласно НСМСП 2021-2030.</p> <p>- Разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството и допустимостта на конкретно проектното предложение.</p> <p>В т. 13.1, подт. 2) от Условията за кандидатстване е посочено, че проектите следва да водят до въвеждане в предприятията на поне един нов модел, свързан с производство на нови или подобрени стоки и/или услуги, или свързан с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги, попадащ в обхвата на</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>ЕДНА от тематичните области и подобласти на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г. (ИСИС 2021-2027).</p> <p>Видно от областите, идентифицирани в ИСИС 2021-2027, същите обхващат множество разнообразни икономически сфери и дейности, като няма конкретна обвързаност между код на икономическа дейност и код на проекта, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД) на НСИ, и тематичните области и подобласти, посочени в ИСИС 2021-2027.</p> <p>В тази връзка, в т. 13.1, подг. 2) от Условието за кандидатстване (на стр. 29), Управляващият орган е дал и по-конкретен пример за яснота на кандидатите.</p> <p>Отговорност на кандидата е отчитайки спецификите на новия модел правилно да определи в коя от тематични области и подобласти на ИСИС 2021-2027 същият попада, както и да представи съответната информация във Формуляра за кандидатстване, обосноваваща избора му.</p> <p>Следва да имате предвид, че окончателно решение относно съответствието на даден кандидат и проектно предложение с изискванията на процедурата, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация.</p> <p>- Отговорност на кандидата е да прецени къде ще е мястото/местата на изпълнение на проекта, като се съобрази със заложеното по процедурата изискване проектите предложения да се изпълняват САМО В ЕДИН от трите категории региони – регион в преход (ЮЗР), по-слабо развити северни региони или по-слабо развити южни региони. В случай че кандидатът е посочил места на изпълнение на проекта в повече от един от посочените три категории региони, проектното предложение се отхвърля. Списък на регионите за планиране в България и областите, попадащи в тях, е налична в Приложение 13.</p> <p>В случай че кандидатът е средно предприятие (съгласно Закона за малките и средните предприятия) и е с място на изпълнение на проекта извън ЮЗР (съгласно определението за „място на изпълнение на проекта”, посочено в Приложение 10), максималният интензитет (процент) на безвъзмездна финансова помощ приложим за</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>него ще е: 1/ при избран режим „регионална инвестиционна помощ“ – 60%, и 2/ при избран режим „минимална помощ“ (de minimis) – 70%.</p> <p>Допълнителна информация относно приложимите режими на държавна/минимална помощ и изискванията, произтичащи от Регламент (ЕС) № 651/2014 и Регламент (ЕС) № 2023/2831, е представена в Приложение 3.А към Условието за кандидатстване.</p> <p>Обръщаме внимание, че бенефициентите имат ангажимент да поддържат и използват придобитите по процедурата дълготрайни активи (ДМА и/или ДНА, вкл. патенти, полезни модели, промишлени дизайни и/или лицензи) в региона, в който се получава подкрепата, и да не променят мястото на изпълнение на проекта за определен период след приключване на изпълнението на проектите, като конкретните задължения в тази насока са изрично посочени в чл. 9 – 11 от Условието за изпълнение и чл. 8 и 9 от Административния договор.</p>
121.	10.03.2026 г.	<p>Здравейте,</p> <p>1. Тематична област „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика“ от ИСИС 2021-2027 и по-конкретно приоритетна подобласт – „Технологии за ефективно използване на ресурсите, за намаляване съдържанието на опасни вещества, за използване на алтернативни суровини и материали, за удължаване живота на продуктите и използването им в други производства и услуги“ - приложима ли е във връзка със заместването на съдържанието на опасни (вредни за здравето) вещества и за използване на алтернативни здравословни суровини и материали при производство на здравословни сладкарски изделия?</p> <p>2. Моля да разясните дали въвеждане на нов модел за производство, чрез който ще се постигне какаова глазура без палмови мазнини (ще бъдат заменени със здравословни алтернативни суровини) и без захар (ще бъде заменена със здравословни алтернативни суровини) на специфични български продукти като вафли, сухи пасти и бисквити/курабийки, които се произвеждат със специфични български съставки - ще</p>	<p>1. и 2. Разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството и допустимостта на конкретно проектното предложение.</p> <p>В т. 13.1, подт. 2) от Условието за кандидатстване е посочено, че проектите следва да водят до въвеждане в предприятията на поне един нов модел, свързан с производство на нови или подобрени стоки и/или услуги, или свързан с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги, попадащ в обхвата на ЕДНА от тематичните области и подобласти на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г. (ИСИС 2021-2027).</p> <p>Видно от областите, идентифицирани в ИСИС 2021-2027, същите обхващат множество разнообразни икономически сфери и дейности, като няма конкретна обвързаност между код на икономическа дейност и код на проекта, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД) на НСИ, и тематичните области и подобласти, посочени в ИСИС 2021-2027.</p> <p>В тази връзка, в т. 13.1, подт. 2) от Условието за кандидатстване (на стр. 29), Управляващият орган е дал и по-конкретен пример за яснота на кандидатите.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>попадне в област „Индустрия за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии“ подобласт - Методи за чисто производство, съхранение, преработка и достигане до крайния потребител на специфични български съставки, средства и продукти (вкл. кисело мляко, мед и пчелни продукти, хляб, вино, млечни и месни продукти, етерични масла, бира, билки и билкови продукти, козметични средства и продукти) или по-подходяща би била „Технологии за ефективно използване на ресурсите, за намаляване съдържанието на опасни вещества, за използване на алтернативни суровини и материали, за удължаване живота на продуктите и използването им в други производства и услуги“ ? Много благодаря за съдействието!</p>	<p>Отговорност на кандидата е отчитайки спецификите на новия модел правилно да определи в коя от тематични области и подобласти на ИСИС 2021-2027 същият попада, както и да представи съответната информация във Формуляра за кандидатстване, обосноваваща избора му.</p> <p>Следва да имате предвид, че окончателно решение относно съответствието на даден кандидат и проектно предложение с изискванията на процедурата, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация.</p> <p>Моля, запознайте се с отговори на въпроси № 94 и № 97.</p>
122.	10.03.2026 г.	<p>Уважаеми госпожи и господа,</p> <p>Във връзка с подготовката на проектно предложение по процедурата и указанията за попълване на Формуляра за кандидатстване, моля за разяснение по следния казус:</p> <p>Съгласно указанията, в раздел 2 „Данни на кандидата“, поле „Код на организацията по КИД-2008“ следва да се посочи кодът, идентичен с този от Удостоверението на Националния статистически институт (НСИ) относно кода на основната икономическа дейност на кандидата въз основа на данни за 2024 г.</p> <p>Същевременно, в раздел „Е-Декларации“, поле „Код на проекта по КИД-2025 на НСИ“ следва да се посочи икономическата дейност, в рамките на която ще се реализира и предлага на пазара резултатът от проекта (стока/услуга).</p> <p>Кандидатът е осъществявал през 2024 г. единствено икономическа дейност с код КИД-2008: 45.32 – Търговия на дребно с части и принадлежности за автомобили, която е отразена като основна дейност в удостоверение на НСИ.</p>	<p>Съгласно информацията, представена в запитването, посоченото попълване на Формуляра за кандидатстване относно поле „Код на организацията по КИД-2008“ (в раздел 2 „Данни на кандидата“) и поле „Код на проекта по КИД-2025 на НСИ“ (в раздел „Е-Декларации“), е коректно.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>От началото на 2026 г. дружеството започва да осъществява и друга икономическа дейност, като се предвижда тя да се превърне в основна дейност, а досегашната дейност да има второстепенен характер. Новата основна дейност е КИД-2025: 95.31.</p> <p>В тази връзка моля за разяснение дали ще се счита за коректно попълването на Формуляра за кандидатстване, както следва:</p> <p>в раздел 2 „Данни на кандидата“, поле „Код на организацията по КИД-2008“ – да се посочи КИД-2008: 45.32, съгласно удостоверението на НСИ за основната икономическа дейност въз основа на данни за 2024 г.;</p> <p>в раздел „Е-Декларации“, поле „Код на проекта по КИД-2025 на НСИ“ – да се посочи КИД-2025: 95.31, като икономическата дейност, в рамките на която ще се реализира и предлага на пазара резултатът от проекта.</p> <p>Благодаря предварително за съдействието.</p>	